

Web-technológia

Cascading Style Sheets, II. rész

Dr. Hatwagner F. Miklós

Széchenyi István Egyetem, Győr

https://github.com/wajzy/GKxB_INTM049.git

2020. március 30.

text-align

Vízszintes igazítás: left (balra), center (középre), right (jobbra), justify (sorkizárt)

vizzszintes.html

```

7      .balra { text-align: left }
8      .kozepre { text-align: center }
9      .jobbra { text-align: right }
10     .sorkizart { text-align: justify }

15     <p class="balra">
16     A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo
    ↪ öveges jelölőnyelv) egy leíró nyelv ,
    ↪ melyet weboldalak készítéséhez
    ↪ fejlesztettek ki, és mára már internetes
    ↪ szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web
    ↪ Consortium) támogatásával.

```

Balra igazított szöveg

A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo­veges jelölőnyelv) egy leíró nyelv, melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web Consortium) támogatásával.

Középre igazított szöveg

A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo­veges jelölőnyelv) egy leíró nyelv, melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web Consortium) támogatásával.

Jobbra igazított szöveg

A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo­veges jelölőnyelv) egy leíró nyelv, melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web Consortium) támogatásával.

Sorkizárt szöveg

A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo­veges jelölőnyelv) egy leíró nyelv, melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web Consortium) támogatásával.

none

manual

auto

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ ▶ ↺ 🔍

8	<code><p></code> Nincs elválasztás. Nincs elválasztás. Nincs elválasztás.
12	<code><p style="hyphens: manual;"></code> El‐vá‐ lasz‐tás
13	kézzel megjelölt he­lye­ken. El‐vá ‐ lasz
16	<code><p style="hyphens: auto;"></code> Automatikus elválasztás. Automatikus

El-vá-lasz-tás kézzel megjelölt helyeken. El-vá-lasz-tás kézzel megjelölt helyeken. El-vá-lasz-tás kézzel megjelölt helyeken.

baseline

távolság

%

sub

super

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡

sor legmagasabb eleméhez

szülő elem szövegének tetejéhez

szülő közepéhez

sor legalsó eleméhez

szülő szövegének aljához

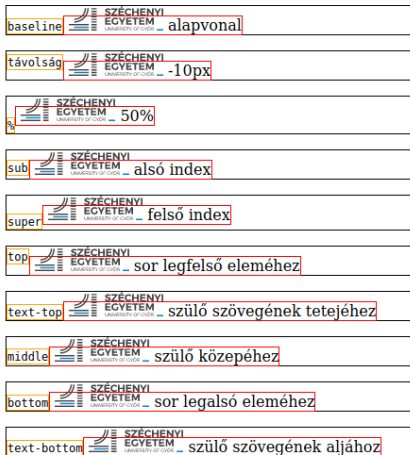
fuggoleges.html

```

7      p, span, code { border: 1px solid black; }
8      span { border-color: red; }
9      code { border-color: orange; }

13     <p><code>baseline</code><span style="vertical-align:
      ↪ align: baseline;">
14       
15       alapvonal</span></p>

```


text-indent

Első sor behúzása: *távolság* (a bekezdés bal szélétől számított behúzás), % (szülő elem szélességének százalékában adott behúzás)

behuzas.html

```
7   p {
8     text-indent: 1cm;
9     text-align: justify;
10  }

14  <p>
15    A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo-
16    veses jelölőnyelv) egy leíró nyelv,
    melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és
    mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World Wide Web
    Consortium) támogatásával.
16  </p>
```

A HTML (angolul: HyperText Markup Language=hiperszo-
veges jelölőnyelv) egy leíró nyelv,
melyet weboldalak készítéséhez fejlesztettek ki, és
mára már internetes szabvánnyá vált a W3C (World
Wide Web Consortium) támogatásával.

Az aktuális változata a 4.01, mely az SGML
általános jelölőnyelv egy konkrét alkalmazása (azaz
minden 4.01-es HTML dokumentum egyben az SGML
dokumentumszabványnak is meg kell, hogy feleljen).

normal

nowrap

```
pre
```

```
pre-line
```

```
pre-wrap
```

minden fehér karaktert megőriz, és tördel, ha szükséges

Temperatur Celsius

normal

távolság

betűk közötti távolság, negatív érték is elfogadott

normal

szokásos távolság (betűmagasság negyede), alapértelmezés

távolság

szavak közötti távolság, negatív érték is elfogadott

tavolsag.html

```

7      .betusuru { letter-spacing: -.1em }
8      .betunormal { letter-spacing: normal }
9      .beturitka { letter-spacing: .5em }
10     .szoritka { word-spacing: .5cm }
11     .szosuru { word-spacing: -.2em }

15     <p>Néhány szóban a <span class="beturitka">betűk távolságát
16     megnöveltük</span>, <span class="betusuru">másutt

```

Néhány szóban a b e t ű k t á v o l s á g á t m e g n ö v e l t ű k , másutt
 lecsökkentettük, de néhány helyen megőriztük az eredeti állapotot. Hasonlóan a szavak
 közötti szóközöket is lehetszűríteni, de ritkítani is.

normal

capitalize

uppercase

lowercase

◀ ◻ ▶ ◀ ◻ ▶ ◀ ≡ ▶ ◀ ≡ ▶ ≡ 🔍 ↺

```
.nagykezdő { text-transform: capitalize }  
.nagybetű { text-transform: uppercase }  
.kisbetű { text-transform: lowercase }
```

<p>Ebben a bekezdésben nincsen semmi különös.</p>
<p class="nagykezdő">Itt viszont minden szó első betűje nagybetűs.</p>

Ebben a bekezdésben nincsen semmi különös.
Itt Viszont Minden Szó Első Betűje Nagybetűs.
LEHET KIABÁLNI IS.
vagy úgy járni, mint szegény nemesek.

none

underline

aláhúzza a szöveget; **félrevezetheti az olvasót**, ha nem csak a hivatkozások jelennek meg aláhúzással!

overline

a szöveg fölött húz vonalat

line-through

áthúzza a szöveget

text-decoration-style: a vonal stílus

solid

folytonos vonal

double

dupla vonal

dotted

pontvonal

dashed

szaggatott vonal

wavy

hullámos vonal

szín

text-decoration:

Az alábbiakban megadott feladatokat a feladatlap kitöltésekor a feladat megnevezésével kell megnevezni. Az alábbi feladatok megoldásához a feladat megnevezésével kell megnevezni a feladatot.

dekoracio.html

```

7      .ala { text-decoration: underline; }
8      .fole { text-decoration: overline; }
9      .at { text-decoration: line-through; }
10     .helytelen { text-decoration: wavy red underline; }
11     .kombinalt { text-decoration: overline underline blue dotted; }

15     <p>A szavak <span class="ala">alá</span> és <span class="fole">
16     fölé</span> is lehet vonalat húzni, de <span class="at">ki is
17     húzhatjuk</span>, a <span class="helytelen">hejtelenül</span>

```

A szavak alá és föle is lehet vonalat húzni, de ki is húzhatjuk, a hejtelenül írt szavakat megjelölhetjük és mindenféle kombinációkat is kitalálhatunk.

h-shadow v-shadow blur-radius color

Az elmosás mértéke elhagyható, a többi kötelező. Az eltolásoknál negatív értékek megengedettek. Vesszővel elválasztva több árnyék is megadható egyszerre.

normal

szám

távolság

%

az aktuális betűméret %-a

```
3      <p>Normál sormagasság.</p>  
4      <p class="masfeles">Másfeles sormagasság.</p>  
5      <p class="dupla">Kétszeres sormagasság.</p>
```

Kétszeres sormagasság.

```

. jobbro|Balra {
    direction: rtl;
    unicode-bidi: bidi-override;
}

```

Balról jobbra.

Jobbról balra.

Balról jobbra.

.arlab lórbboJ

Készítse el az ábrán látható weboldalt!

- Induljon ki a **szoveg.txt** fájlból!
- A címsor betűi között hagyjon 5-5 képpontnyi helyet,
- írja csupa nagybetűvel, és
- jelenítsen meg alatta 3-3 képpontnyival jobbra és lefelé eltolt árnyékot, mely kék színű, és elmosásának sugara 10 képpont!
- A bekezdés legyen sorkizárt igazítású,
- a sormagasság másfélszeres,
- az első sor behúzása 20 képpontnyi,
- és automatikusan elválasztott!
- Az emberek neveit emelje ki zöld színű, dupla aláhúzással!

szoveg.html

ATARI

Az Atari egy amerikai vállalat, a világ egyik leghíresebb videójáték-konzol, illetve videójáték fejlesztő/gyártó cége. 1972-ben [Nolan Bushnell](#) és [Ted Dabney](#) alapította. Megalapításától videójátékokkal foglalkozott, ekkor jelentek meg a híres, népszerű Computer Space és Pong játékok. (A kettő közül a Pong számít a legforradalmibbnak, hiszen mérőföldkőnek számít a videójáték-történelemben.) Első konzoljuk az Atari VCS (Video Computer System) volt, amely később az Atari 2600 nevet kapta. 1976-tól otthoni számítógépeket is gyártottak (Atari 400/800, később XL-sorozat). Az 1983-as videójáték-válság alaposan kereszbe tette a cég működését. A nehéz helyzetbe került céget 1984-ben [Jack Tramiel](#), a Commodore alapítója és korábbi tulajdonosa vásárolta meg. Az ő vezetésével alatt mutatták be 1985-ben a 16 bites, Motorola 68000 processzoron alapuló Atari ST számítógépcsaládot, amely a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulóján igen népszerű volt. Az olcsó PC-k elterjedésével az Atari folyamatosan piacot veszített, és hiába mutatta be az igen fejlett, Motorola 68030 alapú Atari Falcon számítógépet és a 64 bites játékkonzolok előfutárát, az Atari Jaguar, a csődöt nem kerülhette el. Az Atari Corporation 1996-ban átalakult, majd megszüntették. Az értékes Atari márkanévét 1998-ban a Hasbro játékgyártó világcég vette meg. 2001-ben az Infogrames szoftvercég vette meg a Hasbro Interactive nevű leányvállalatot az Atari márkához kapcsolódó jogokkal együtt. A cég jelenleg Atari SA. néven működik.

hivatkozas.html

```
7      a:link      { color: red; }
8      a:visited  { color: green; }
9      a:hover    { color: orange; }
10     a:active   { color: brown; }

14     <p><a
15     href="https://hu.wikipedia.org/wiki/Semmelweis_Ign%C3%A1c">Olvasgasson</a>
16     Semmelweis Ignácról és a kézmosás fontosságáról!</p>
```

Olvasgasson Semmelweis Ignácról és a kézmosás fontosságáról!

list-style-type

Felsorolásjel típusa

- Számozott listákhoz, pl. `decimal` (arab számok), `lower-alpha` (kisbetűk), `upper-roman` (római számok nagybetűkkel)
- Nem számozott listákhoz, pl. `disc` (körlemez), `circle` (körvonal), `square` (négyzet)
- Eltüntetés: `none`

szamozott.html

Válasszon a felsorolásjelek közül!

- ☒ decimal
- ☐ armenian
- ☐ cjk-ideographic
- ☐ decimal-leading-zero
- ☐ georgian
- ☐ hebrew
- ☐ hiragana
- ☐ hiragana-iroha
- ☐ katakana
- ☐ katakana-iroha
- ☐ lower-alpha
- ☐ lower-greek
- ☐ lower-latin
- ☐ lower-roman
- ☐ upper-alpha
- ☐ upper-greek
- ☐ upper-latin
- ☐ upper-roman
- ☐ none

1. Répa
2. Retek
3. Mogoró

nemszamozott.html

Válasszon a felsorolásjelek közül!

- ☒ disc
- ☐ circle
- ☐ square
- ☐ none

- Répa
- Retek
- Mogoró

list-style-image

A felsorolásjel egy kép `url()` függvénnyel, vagy `none`.
Érdemes megadni a `list-style-type`-ot is, hátha nem lehet megjeleníteni a képet.

sajatjelolo.html

```
ul { list-style-image: url("tick.svg"); }
```

- ✓ Répa
- ✓ Retek
- ✓ Mogoró

A felsorolásjel helyzete

- **outside:** a bekezdés bal széle előtt, alapértelmezés.
- **inside:** a bekezdésen belül, a szöveg részeként.

```
7     ul.kivul { list-style-position: outside; }
8     ul.belul { list-style-position: inside; }
9     li { border: 1px solid black; }
```

• Répa
Répa
Répa
• Retek
Retek
Retek
• Mogyoró
Mogyoró
Mogyoró

• Répa
Répa
Répa
• Retek
Retek
Retek
• Mogyoró
Mogyoró
Mogyoró

list-style: list-style-type list-style-position list-style-image

Ha bármelyik hiányzik, az alapértelmezett értéket fogják használni.

felsorolasok.html

- Vattapamacs
- Púder
- Szemceruza

- α. Vodka. És még vodka.
- β. Nagy kidörgő a verdára
- γ. Legújabb Metallica album

Táblázatok alapértelmezett formázása:

- Cellaméret a tartalomhoz igazodnak
- Nincsenek szegélyek
- Fejléc (<th>) cellák félkövérek, középre zártak
- Normál cellák (<td>) balra zártak

tablazat01.html

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

Kaphat szegélyt a teljes táblázat ...

tablazat02.html

```
7      table { border: 1px solid black; }
```

```
11    <table>
```

```
12      <tr><th>Termék</th><th>Ár (Ft)</th></tr>
```

```
13      <tr><td>AdeZ növényi alapú ital</td><td>599</td></tr>
```

```
      ↪ <td></td>
```

```
14      <tr><td>After Eight Classic desszert</td><td>
```

```
      ↪ 899</td></tr>
```

```
15      <tr><td>Agri Garden professional tömlő</td><td>
```

```
      ↪ <td>3999</td></tr>
```

```
16    </table>
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

tablazat03.html

```
7      th, td { border: 1px solid black; }
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

_____

---

separate elkülönített cellák, alapértelmezés.

collapse összevont cellaszegélyek.

tablazat06.html

```
7     table { border-collapse: collapse; }
8     th, td { border: 1px solid black; }
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

```
table { border-collapse: collapse; }
th, td {
  border: 1px solid black;
  padding: 5px;
}
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

```
table { border-collapse: collapse; }
th, td {
  height: 2em;
  border: 1px solid black;
  text-align: left;
  vertical-align: bottom;
}
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

```
table {
  border-collapse: collapse;
  width: 100%
}
th, td {
  border: 1px solid black;
  text-align: left;
}
```

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

table	{ border-collapse: collapse; }	7
tr:hover	{ background-color: yellow; }	8
th, td	{	9
	border-bottom: 1px solid lightgray;	10
	padding: 5px;	11
}		12
th	{	13
	text-align: left;	14
	border-top: 1px solid lightgray;	15
}		16

Az olvashatóság a sorok váltakozó háttérszínével is javítható. Egy szülő elem (pl. `<table>`) gyerekei (sorok) közül meghatározottak kiválasztása: `nth-child()` látszólagos osztállyal.

`An+b`

$n = 0 \dots$, de a gyerekek számozása 1-től indul!

`even`

Páros elemek $\equiv 2n$

`odd`

Páratlan elemek $\equiv 2n+1$

Termék	Ár (Ft)
AdeZ növényi alapú ital	599
After Eight Classic desszert	899
Agri Garden professional tömlő	3999

- Rögzített fejléc → két külön táblázat, csak az alsó görgethető
- Görgetés: táblázat beágyazva egy túl alacsony elembe, és `overflow-y: scroll` (hasonlóan a vízszintes irányú görgetés is lehetséges az `overflow-x` tulajdonsággal)
- Legyenek a két táblázat oszlopai rendre azonos szélességűek!

Termék	Ár (Ft)
Agri Light Classic desszert	699
Agri Garden professional tömlő	3999
Kit Kat, Smarties vagy Boci Buborék	549
Bords Eve margarin	419
Kunsági dobozos tej	189

```
<table>
  <colgroup>
    <col class="bal" />
    <col class="jobb" />
  </colgroup>
  <tr><th>Termék</th><th>Ár (Ft)</th></tr>
</table>
<div class="gorget">
  <table>
    <colgroup>
      <col class="bal" />
      <col class="jobb" />
    </colgroup>
    <tr><td>AdeZ növényi alapú ital</td><td>599</td></tr>

    <tr><td>Xixo Ice Tea</td><td>398</td></tr>
  </table>
</div>
```

```
table { border-collapse: collapse; }
tr:nth-child(even) { background-color: #f0f0f0; }
th, td {
    border-top: 1px solid lightgray;
    padding: 5px;
}
th {
    text-align: left;
    background-color: yellow;
}
td { border-bottom: 1px solid lightgray; }
div.gorget {
    height: 8em;
    overflow-y: scroll;
    display: inline-block;
}
col.bal { width: 350px; }
col.jobb { width: 80px; }
```

[top](#)

Fent, alapértelmezés.

bottom

Lent.

Üres cellák szegélyeinek rajzolása: `empty-cells`

show

Megrajzolja, alapértelmezés.

hide

Nem rajzolja meg.

auto

A cellák szélessége a legszélesebb nem tördelhető tartalmi elem függvénye.
Alapértelmezés.

fixed

Az oszlopok szélességét vagy

- a `<table>` és `<col>` elemek szélességei adják meg, vagy
- az első sor celláinak szélességei. Ha ilyen nincs, egyforma szélesek lesznek a cellák.

Nagy táblázatoknál jelentősen gyorsabb megjelenés.

Készítse el a [queen.png](#) fájl felhasználásával az alábbi weboldalt, ami a [Nyolckirálynő probléma](#) egy lehetséges megoldását mutatja! Ügyeljen rá, hogy keskeny kijelzőkön a táblázat vízszintesen görgethető legyen! (A cellák 50x50, a képek 40x40px méretűek.)

sakk.html

